

5. aug. 1830

FAKTA

Dato:

5. aug. 1830

Sidetal:

Dagbog A, side 54 verso – 56 verso

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 2923, 4°

Omtalte personer:

Hans Severin Borthig

Herman Christian Collett

Peter Collett

Peter Collett

Anne Cathrine Elisabeth Collett, f.

Arbo

Jacob Feght

E.A. Fresquet

Anders Reiersen Juel

Carl von Linné

Trykt udgave:

Georg Nygaard: "Maleren Martinus

Rørbyes Rejsedagbog 1830",

København 1930, s. 72-74 (med

udeladelse af 5 linjer)

TRANSSKRIFTION

Jeg tilbragte Natten her og besaae

den 5 Aug

de nye opbyggede Dæmninger mod Floden samt Masovnen der er under Arbeide, da den ældre ikke skal have svaret til den Forhaabning Assesoren¹ havde gjort sig om den; han havde nemlig ladet den construeres efter en nye Model tvært imod Andres Raad og paastod siden at Grunden hvorfor den ikke var hensigtsmæssig var at Maalene ikke vare nøiagtige, omendskjøndt man overtlydede ham om det modsatte. Ved flere Leiligheder har jeg alt lagt Mærke til at Peter² ikke kan vel harmonere med Faderen; det gaar imidlertid dog temelig af da han ikke altid hører hvad Sønnen siger, og taler da om noget ganske andet. Med mig har ellers Manden haft meget at bestille siden min Ankomst til Budskerud og hans Iver for Kunsten gaaer saa vidt at han igaard begyndte at tegne efter Naturen, som da ikke faldt heldig ud, ligesaa lidet som han kunne [for] nogle Dage siden komme ud af at male Blade paa nogle Hauge- •55 recto• kjæppe hvormed han var ivrig beskjæftiget, med en Mindesteen over Linné³ maatte jeg hjælpe ham tilrette da han havde anspændt alle Kræfter, selv for at gjøre Pendsler men alt forgjæves, hans Forundring blev altsaa stor da han saa at jeg i Mangel af en fiin Pendsel blødt betjente mig af en Ryppefieder, som da strax i hans Øjne var det ypperligste Remedium. Om Morgenen tog jeg med Skyds til Hogsund hvorfra jeg paa en Baad roede ned af Elven til Drammen hvor jeg ankom ved Middags Tid. Omenskjøndt taaget Veier var Synet af de gamle Gjenstande mig behagelige, paa flere Steder fandt jeg mig dog fremed hvilket især var Tilfælde da jeg kom ved den afbrændte Magasinbod hvor nu intet findes uden Gruus og noget gamelt Pælværk. Efter min Ankomst gik jeg strax til Frue Collet⁴ og traf saavel hende som Christian⁵ friske, den sidste ifærd med snart at gifte sig.⁶ Efter at jeg en Tid havde fortalt hende om Bekjendte i Danmark og andet sligt, gik jeg ned til Kjøbmand Ficht⁷ hvor jeg traf Lendsmand Juul⁸ med hvem jeg havde Ting at afgjøre for Moder, i denne Mand hvormed vi havde haft saa meget at bestille fandt jeg en meget net og vel op- •55 verso• dragen Mand paa hvis Ansigt jeg synes at see Retskaffenheden præget, han indbød mig til sig næste Dag hvilket jeg ogsaa vil benytte mig af da Manden gefaldt mig meget godt. Paa en Tour rundt i Byen jeg gjorde med Christian fandt jeg flere Bekjendte og besaae den Sahl hos den gl: Lenstjener hvor jeg som Dreng havde siddet paa Skammelen og af de gl: Jomfru Benzoner⁹ lært at læsse. Tingene havde siden meget forandret sig og de gamle Søstre vare alle vandrede heden. Jeg gik siden ind i vores gl: Gaard hvor jeg giennemvandrede den heele Bygning og besaa hver en Krog der ei havde lidt under de mange Forandringer her var foregaaet. Haugen fandt jeg meget tilvoxen og forstorret. I Gaardsrumet kunde jeg ikke gjenkjende mig da flere Bygninger vare forandrede eller nedrevne, her var ogsaa komne et

Springvand midt i Gaarden som jeg ikke saa godt kjendte som det gamle Vandkar uden for Kjøkkendøren, og hvormed jeg saa mangen Gang havde kjørt med den gl: Simon til Elven for at hente Vand. Gjensynet af det Indre af Bygningen var ikke behageligt; det gl: Kjøkken •56 recto• fandt jeg forandret til Bryggers og den vante Trappe derfra op til Rødkammeret ogsaa anderledes, overalt hvor jeg kom hen var det ikke som før i Tiden, og ublid Behandling havde forandret alt, omendskjøndt jeg vel kunde gjenkjende de gamle Tapeter talte de dog nu anderledes til mig, da jeg saae fremede Væsener ved dem eller |ogsaa| fulkommen øde. Den gl: Kontoirbygning hvori jeg saa mangengang havde sat lyttende til den lille Stabels Historier om Uldre og Nissen var borte og isteden for vores Dukkestue og Stalde var der kommet Misbænke og Hauge. Jeg forlod saaledes ikke mit Fødested med Glæde og vilde under disse Omstændigheder ikke ønske os her igjen, saa meget desto mindre som man overalt i Byen træffer næsten lutter fremmede Mennesker ubekjendt med det fordums Liv der her var ført. Om Aftenen spadserede vi igjennem Byen for at gjense afdøde Bekjendtes Vaaninger og gik til Slutningen ud til hvor gl: Jordvei hvor alt var mere som før da den ikke havde været i Mennesker[s] Eje der gjerne forandrede. Det Hovedindtryk som jeg over[alt] •56 verso• fandt at bemægtige sig mig var en vis Følelse af Ubetydelighed jeg næsten fandt at alt havde Anstrøg af og blodt Byens smukke Beliggenhed og den deilige Omgivelse fandt jeg den samme omendskjøndt i smaae Ting ogsaa forandret. Aftenen tilbragte jeg hos Fru Collet ene med Christian og begav mig siden til mit Logie hos Gjæstgiveren Guner Røe¹⁰ hvor jeg alt ved min Ankomst havde truffet Her Bortie¹¹ fra Skeen tillige med en Fransman Fritze¹² hvilke begge vare Damppassagerer til Christiania hvor jeg gjorde [overstreget: deres] |hans| Bekjendtskab.

¹ Peter Collett.

² Peter Collett.

³ Carl von Linné.

⁴ Anne Cathrine Elisabeth Collett, f. Arbo.

⁵ Herman Christian Collett.

⁶ Herman Christian Collett blev 17. september 1830 viet til Louise Arveschoug.

⁷ Jacob Feght.

⁸ Anders Reiersen Juel.

⁹ Uidentificerede.

¹⁰ Uidentificeret.

¹¹ Hans Severin Borthig.

¹² E.A. Fresquet.

inngi Linn for fornordretelig fastmogen end
flyttelse gaa færd, da jeg først gik landene og
offentlig skrift. Og det bragte Matten for
og besaa den stund den nye og bygd. Væmmen
gav mig blodet samt Mastranen der nu inden
Arbejde, da den bliver ikke, Lad dem forval
dit den forsaadning Apparatet samt gjord
sig om den, saa fandt nemlig ladet den iogte
over efter den nye Model med i med Andre
Lad og gaa det siden at Grundet forer den
ikke den forstige maffig var at Maalen ikke
vare forrige, anund sigende man varetid
saa om det Maadstet. Med flere Læsestid
for jeg alt sagt Model til at Peter ikke den
med formonne med Læsestid, det gaar ind.
Lad det varetid og de saa ikke altid forer
saa den varetid, og Ladet den om Læsestid
andret. Med mig saa alle den Maaden fast Læsestid
stille siden mig Læsestid det Maadstet og saa
Læsestid for Læsestid gaar saa ind at saa Læsestid
og det at Læsestid efter Maaten, saa det Læsestid
Læsestid, Læsestid den saa Læsestid mig Læsestid
Læsestid ind of at maale Ladet saa mig Læsestid

Lijge fornuet saa man iwing besygtigst med en 55
Mindstaa om dæmme maatte sig selv. saa betroth
de saa sandt udfønde alle besygtigst for at
gjøre sig selv men alle fornyttede, saad som
vrigt blang alle for de saa saad at sig maagel
af en sin færdigst blott betynde iwing af en Lijge
fister, soude strag i Gud spær naar det gæver
Lijge samdrum. En Mægaun by sig med
Guds til Hørsind fornytt sig saa en Læd vord
Læd af Hørsind Mægaun fornytt andem med Mæd
dygt det, Amisfyndt Mægaun naar Hørsind
af de gamle Lijge sandt mig besygtigst yde flæve
Hørsind sandt sig mig sig fornytt sandt det. for naar
Lijge sandt de sig saa sandt den affvordte Mægaun
Læd fornytt indet færdigst færdigst Gæve sig maagel
gæve det Hørsind. Hørsind mig Hørsind sig sig
strag til Læd Læd sig Læd sandt færdigst saa Hørsind
færdigst. den færdigst færdigst naar færdigst at gæve sig.
Hørsind at sig naar sig færdigst færdigst ind Læd sandt
i Læd sandt og Læd sig sig sig sig med til Hørsind
Læd sig sig Læd sandt sandt Læd sandt
færdigst sig sandt sig sig sig sig sig sig sig sig
i Læd sandt færdigst sig sig sig sig sig sig sig sig
at færdigst sandt sig sig sig sig sig sig sig sig.

dragen Mied saa fure Ausigt jeg fignat at saa
Lufftfaarvaden googel, saa ender mig til sig
uoffe dog indledt jeg ogsaa med tauglle mig
da Maendene gisflet mig meget godt. saa nfr
Lous vauft; byan jeg givde fund thustian
fandt jeg flere Balgonten og bafan den Daffes
den gl. Lous Gouar fure jeg fure drang fure
fittet den Balammenten og af da gl. Lous fure Bee
gouer lovt at foffe. Lous fure fure fure meget
forvandt sig og da gamle Daffes waren alle
vandtred fure. Jeg gis fure ind: nover gl.
Gaard fure jeg givmangvandt den fure by.
mug og bafan fure og by den si fund till
inder da mange furevandt fure var fure
gaat. fure fandt jeg meget bafan og
foffvandt; Gaardvandt Lous jeg ildt gion
fure mig da flere byvandt naver forvandt
vante allar ind vante, fure var ogsaa Lous
at byvandt midt; Gaardvandt fure jeg ildt fure
gion fure fure den gamle Maendene vante fure
Eftvandt fure, og furevandt jeg saa mange fure
fure fure ind den gl. Lous til fure
fure at fure Maend. furevandt af den fure
byvandt naver ildt bafan ildt gl. Lous

56
Sandt jeg forandret til bryggers og den næste
Dagen døde og det skete med og jeg andredes
omvald som jeg som for var det alle som for
tiden og ulykkelig besættelse fandt forresten alle
men jeg end jeg med sandt godesomde og gamle
sagde og talte de dog sin andredes til mig
da jeg saa fremmede Besøgere med dem alle
i fuldkommen fide. Den gl. Sultens bygning forrige
saa mangen gang fandt sig til dem til den
alle Stabets Historier om Altra og Missen
var borte og i stedet for forresten Sultens
og talte med den skønneste Mestende og Sange
og forresten saa ender alle med det/ det end alle
og vilde under disse Anstændigheder alle ender og
for igennem, saamange de skønneste som man
omvald. Lyse troffer næsten Lutter foran
med Mængden indlygende med det forresten
der der for var først. Den skønneste forresten
men igennem Lyse for at igennem af det. Sultens
Skæmmen og sig til Skæmmen med det for
gl. Sultens for alle nu man som for de
der alle fandt over i Mængden sig den forresten
forresten. Det forresten indlygende som jeg omvald

findt at bemøgtige sig med en ind
tilbage af Abteystad og jeg næsten fandt
at alle fandt Guld og y. Med den gamle
Ladings og den skellige Original. findt
jeg den samme uundgjæld: som den ting
og saa forandret. Alligevel betragte jeg for
trik lottet med Christian og bogen mig
siden til mit. Lige som Guldgruben Guld
Lige som jeg vil med mine Alene, sands. ting
for sig. Bortset fra de her tillyde med en træ
man. Ting vilde bygge naar samfundet
til Christiania som jeg gjorde som tillyde
den. Lige som Alene som jeg gjorde. I et for
Lige som Alene som jeg gjorde. I et for
jeg fandt mig ganske forandret og i et stand
til at gættende til minde. Journal som jeg
forandret. Alene som jeg gjorde. I et for
til minde. Lige som Alene som jeg gjorde. I et for
galt. Lige som Alene som jeg gjorde. I et for
troude sig tillyde fra Lovordningerne og sands
at stille og indtægter. Lige som Alene som jeg gjorde. I et for
forandret med Alene som jeg gjorde. I et for
for min forandret med Alene som jeg gjorde. I et for
den glatte. Lige som Alene som jeg gjorde. I et for